

75 . Tilișca | Comuna: Tilișca | Județ: Sibiu | Punct: Dealul Cățânaș | Anul: 2022

Anul: 2022

Cod RAN: 145916.01

Perioade: Preistorie, Protoistorie

Epoci: Epoca bronzului târziu, Hallstatt timpuriu, Hallstatt mijlociu, La Tène mijlociu, La Tène târziu

Tipuri sit: locuire, exploatare/carieră, amenajare/construcție

Autori: Gheorghe Vasile Natea, Adrian Georgescu, Sabin Adrian Luca, Vasile Palaghie, Raluca Maria Teodorescu, Florentin Perianu, Christian Kaiser, Ecaterina Natea

Instituții: Muzeul Național Brukenthal, Sibiu, Muzeul Național Brukenthal, Sibiu, Muzeul Național Brukenthal, Sibiu, Muzeul Național Brukenthal, Sibiu, Muzeul Național Brukenthal, Sibiu, Muzeul Național Brukenthal, Sibiu, Muzeul Național Brukenthal, Sibiu, Muzeul Național Brukenthal, Sibiu

Nr. autorizatie: 45

Data autorizatiei: 2022-03-18

Raport de cercetare arheologică de la Jud. Sibiu, com. Tilișca, sat Tilișca, Punct: Dealul Cățânaș

Raport

Scurtă prezentare a sitului: Dealul „Cățânaș” este situat în imediata apropiere a drumului care duce din Galeș spre Tilișca, pe partea dreaptă. Spre est se învecinează cu vatra Galeșului, spre vest cu dealul „Cetate”, iar spre sud este mărginit de vatra Tilișcăi. În partea de nord are din nou ca vecin un deal, „Dumbrăghița”. Înălțimea „Cățânașului” atinge în partea sud-vestică 712 m, ridicându-se deasupra comunei Tilișca cu peste 100 de metri. Așezarea dacică de pe dealul „Cățânaș” a intrat în circuitul științific acum mai bine de trei decenii - cu toate că existența sa fusese semnalată încă din secolul trecut - iar de atunci încoace o serie de studii și articole au încercat să pună în valoare diferitele aspecte legate de viața celor care au populat zona care ne interesează. O sinteză s-a realizat odată cu apariția lucrării monografice a regretatului prof. univ. dr. Nicolae Lupu, după o cercetare asiduă și sistematică, întinsă pe parcursul mai multor zeci de ani (remarcăm în acest context că cercetările arheologice au avut loc în perioada 1959 – 1965, iar publicarea exhaustivă a rezultatelor lor în anul 1989). Din anul 2003 până în anul 2006 au fost reluate cercetările sub conducerea regretatului conf. univ. dr. Dumitru Popa, rezultatele fiind publicate într-o serie de studii; din anul 2018 cercetările au fost reluate de colectivul mai sus menționat. Așezările de pe „Cățânaș” aparțin ambelor epoci ale fierului, hallstattienii ocupând porțiuni mai puține și mai restrânse ca suprafață. Din perioada La Tène au fost descoperite până în prezent două turnuri locuință, aflate pe un platou arcuit pe culme și cu terase în pante. Dealul respectiv a fost fortificat cu valuri de pământ și șanțuri de apărare, amplasate pe pantele de est, vest și nord, pe acestea dezvoltându-se și așezarea. Dataată de la mijlocul secolului II î. Chr. până la cucerirea romană, cetatea de la Tilișca - „Cățânaș” este una dintre cele mai importante din această zonă. Obiectivele cercetării: În campania din anul 2022 ne-am propus continuarea cercetării pe marginea întărită a platoului superior. Rezultatele cercetării: Pe marginea întărită a platoului superior s-a extins suprafața 1/2019 spre est, cu 2 m, în scopul dezvelirii și cercetării integrale a locuinței datată la jumătatea secolului I î. Chr., cercetată parțial în campaniile anterioare. Între 0 și -0,20 m se află stratul vegetal, compus din frunze și rădăcini, între -0,20 și -0,30 m se află un strat de depunere, iar sub acest strat, între -0,30 și -0,60 m, se află un strat de cultură datat la mijlocul secolului I î. Chr. în care a fost cercetată latura estică a locuinței, fiind surprinse gropi de stâlp, circulare, cu un diametru de 30-35 cm și o adâncime de 50-60 cm (Foto. 1), precum și un număr mare de materiale arheologice, în speță fragmente ceramice și piese din metal (fier și bronz). În colțul sud-estic al suprafeței a fost descoperită o groapă circulară (Gr. 4), cu diametrul de 1,20 m și adâncimea de 0,60 m (Foto. 2). În umplutura gropii au fost găsite următoarele materiale arheologice: patru vase ceramice întregibile; două brățări (Foto. 3) și o aplică, din bronz; un umbo, o seceră, un vârf de suliță, un fragment de zăbală, un cosor, toate din fier. Sub nivelul de locuire datat la mijlocul secolului I î. Chr. a fost identificat un strat de amenajare a terasei, ce are o grosime

de 10 -15 cm (-0,60 – -0,75 m), format din stâncă fărâmițată, foarte compact. Sub el se află un alt strat de locuire (-0,75 – -0,90 m) datat la sfârșitul secolului II – începutul secolului I î. Chr., în care au fost descoperite numeroase fragmente ceramice și două structuri circulare din piatră de râu și stâncă locală, ce au un diametru de 1,20 m (Foto. 4). Pe latura de vest a suprafeței s-a deschis secțiunea 1/2022, prin prelungirea profilului de nord al suprafeței, în scopul obținerii unei stratigrafii complete a terasei. În capătul de vest al secțiunii a fost identificat valul superior de apărare, realizat din piatră și pământ, iar în spatele lui, la adâncimea de -20 cm, au fost identificate trei șiruri de gropi de stâlp, ce provin probabil de la o palisadă (Foto. 5).

Informații suplimentare online

[Raportul 6947 din cronică.cimec.ro](#)

[Localizare pe hartă, folosind Mapserver Cimec.ro](#)
